

Újságírás — együtt

A Dél-Magyarország ankétja

A Dél-Magyarország szerkesztősége a szegedi újságíróklubban tegnap délután eszmecsere-t folytatott a lap több tudósítójával, levelezőjével, olvasójával. Részt vett a megbeszélésen: **Angyal Rezső** (szegedi postai igazgatóság), **Abrahám Illés** (Csongrád megyei Tanács Építőipari Vállalat), **ifj. Bagó János** (konzervgyár), **Csikós János** (Élelmiszerkereskedelmi Vállalat), **Czúkár György** (MESZÖV), **Kertész Ferenc** (EM Csongrád megyei Építőipari Vállalat), **Kovács Mihály** (Szegedi 2-es Postahivatal), **Krizsán László** (Élelmiszerkereskedelmi Vállalat), **Kurucz Lajos** (Anna-kúti Csemegebolt), **Sziládi Sándor** (MÁV szegedi igazgatósága) és **Tóth István** (Csongrád megyei Vendéglátóipari Vállalat).

A szerkesztőség képviselői és a meghívottak hangoztatták, hogy a *Dél-Magyarország és olvasói közötti kapcsolatban fontos helye van a szerkesztőséghez érkezett leveleknek, melyekben a közvélemény szava kaphatott.* A meghívottak a Dél-Magyarországot „*Olvasóink írásként*”, „*Gyorsposta*” rovatáról közölték, hogy ezeket is szívesen fogadják, olvassák a lakosság. A levelekben az emberek örömeikről, gondjaikról egyaránt írnak, javaslatokat tesznek közérdekű ügyekben. A „Gyorsposta” című rovatról elmondották: jó, hogy az olvasók problémáival együtt közli a lap az illetékesek válaszát is, de ezek értékét az adja meg, ha a válaszokban ígért intézkedések minden esetben megvalósulnak. Kérték, hogy ezt a szerkesztőség ezután is kísérelje figyelemmel.

Az ankét résztvevői kérték a szerkesztőséget, hogy a jövőben is határozottan és — a lehetőségek szerint — sokoldalúban lépjen fel a szocialista rendszerről idegen, még meglevő hibák ellen. Ezek közé tartozik a feleltőltenül végzett munka, a protekcionizmus, a talpnyalás is. „Ha ilyeneket tapasztalunk — mondották a tudósítók —, mi is megírjuk a szerkesz-

tőségnek, s jelezzük a foy-

Voltak, akik az ankéton is tudósítottak. **Kertész Ferenc** például bejelentette, hogy az EM Csongrád megyei Építőipari Vállalat hamarosan fennállásának fontos állomásához érkezik: fölépíti az ötezredik lakást. **Ifj. Bagó János** a konzervgyár idényének indulásáról, **ságot.**

Kovács Mihály a postás szocialista brigádokról adott — „hangoshírt”.

Az ankét a Dél-Magyarország szerkesztősége képviselőinek és az olvasóknak, tudósítóknak, levelezőknek azonos véleményével zárult: *szerkesszék, írják ezután még jobban együtt az újságot.*

Munkalehetőség a vakációban

Ki vállalhat munkát? — Hogyan bérezik a diákokat?

A népgazdaság munkaerő-szükségletének biztosítása szükségessé teszi, hogy a tanulói ifjúság az eddigiekkel szervezettebben, hatékonyabban vehessen részt a nyári és őszi idényjellegű munkákban. A munkaügyi és a művelődésügyi miniszter ezért együttes utasításban szabályozta a diákok szervezett szüneti foglalkoztatását. A rendelkezés az általános iskolák VII—VIII., a középfokú tanintézetek I—IV. osztályos tanulóira vonatkozik, akik a nyári vakáció idején és a tanév szorgalmi ideje alatt engedélyezett rendkívüli tanítási szünapokon önkéntesen, szervezett formában munkát vállalnak.

Az előírások szerint az általános iskolai tanulók szüneti munkavállalásához frás-beli szülői beleegyezés kell. A már szerződést kötött, de javítóvizsgára utalt tanulók munkaszerződését fel kell bontani.

Az együttes utasítás részletesen szabályozza a tanulók foglalkoztatásának feltételeit, körülményeit is. Ezek szerint mind a nyári szünetben, mind az őszi tanítási szünetben határozott időre, vagy meghatározott munkára szóló munkaviszonyt kell létesíteni a munkát vállaló tanulók és a vállalat között.

A rendelkezések kimondják, hogy az általános iskolák VII—VIII. osztályos diákjainak munkaidéje legfeljebb na-

pi hat, a középiskolásoké pedig legfeljebb 8 óra lehet.

A nyári foglalkoztatás alkalmával a vállalatnak ugyanúgy kell biztosítania a tanulók étkeztetését, mint a többi dolgozót. Az őszi időszakban a középiskolai tanulók csak akkor foglalkoztathatók 8 órás munkaidőben, ha a vállalat gondoskodik számukra az üzemi étkeztetésről.

Az együttes utasítás a továbbiakban hangoztatja, hogy a 18 éven aluli tanulókat túlmunkával és éjszakai munkával még abban az esetben sem szabad foglalkoztatni, ha arra önként jelentkeznek.

A bérezéssel kapcsolatban a rendelkezés rámutat, hogy a tanulók részére a munkabért egyenként, a vállalatnál érvényben levő bérezési szabályok szerint — teljesítménybéres munkák esetén az elért teljesítmények alapján — kell elszámolni és kifizetni.

A készpénzdíjat fizető termelőszövetkezetekben a tanulók bérét azonos teljesítmények esetén azonosan kell megállapítani a termelőszövetkezeti tagok munkadíjával.

Üzemi TIT-bizottságok

A nagyobb szegedi üzemek kultúrfelelősei részére rendezett értekezletet az SZMT és a TIT Szeged városi bizottsága a Szakszervezetek Tolbuhin sugárúti székházában.

Muncz Károly, a TIT Szeged városi titkára rövid vita-indító előadásában a szegedi üzemekben működő munkaszkolák tevékenységével foglalkozott. Ismertette az akadémiákkal kapcsolatos tapasztalatokat, majd javaslatot tett az akadémiák jövőbeni működésének hatékonyságát elősegítő üzemi TIT-csoportok létesítésére, illetve az üzemi oktatási bizottságok megerősítésére és szervezésére.

Nagy Lászlóné, az SZMT Kulturális Bizottságának vezetője felszólalásában hangoztatta: nagyobb üzemeknél célszerűnek látszik az oktatási bizottságok szervezése, kisebb üzemekben — ahol erre személyi feltételek vannak — kísérletként hasznosnak mutatkozik az üzemi TIT-bizottságok szervezése.

A problémát illetően hasonló szellemben foglalt állást felszólalásában Horváth Lászlóné, az MSZMP Szeged városi bizottságának munkatársa is.

A nagyobb szegedi üzemek kultúrfelelősei részére rendezett értekezletet az SZMT és a TIT Szeged városi bizottsága a Szakszervezetek Tolbuhin sugárúti székházában.

Muncz Károly, a TIT Szeged városi titkára rövid vita-indító előadásában a szegedi üzemekben működő munkaszkolák tevékenységével foglalkozott. Ismertette az akadémiákkal kapcsolatos tapasztalatokat, majd javaslatot tett az akadémiák jövőbeni működésének hatékonyságát elősegítő üzemi TIT-csoportok létesítésére, illetve az üzemi oktatási bizottságok megerősítésére és szervezésére.

Nagy Lászlóné, az SZMT Kulturális Bizottságának vezetője felszólalásában hangoztatta: nagyobb üzemeknél célszerűnek látszik az oktatási bizottságok szervezése, kisebb üzemekben — ahol erre személyi feltételek vannak — kísérletként hasznosnak mutatkozik az üzemi TIT-bizottságok szervezése.

A problémát illetően hasonló szellemben foglalt állást felszólalásában Horváth Lászlóné, az MSZMP Szeged városi bizottságának munkatársa is.

Befejeződött a pedagógusok tanácskozása az új tantervről

Nyilatkozat az értekezlet munkájáról

A Pedagógusok Szakszervezete KV Köznevelési és Szervezési Osztálya, valamint a szakszervezet Csongrád megyei bizottsága mellett működő Gimnáziumi Tagozat által rendezett kétnapos konferencia résztvevői pénteken délelőtti folytatott tanácskozásukat.

A tanácskozás elnökségében foglalt helyet **dr. Benczédi József**, a Művelődésügyi Minisztérium főosztályvezetője, **Kovács József**, a Pedagógusok Szakszervezete Köznevelési és Szervezési Osztályának vezetője, **dr. Kovács Péter** budapesti gimnáziumi igazgató, a Pedagógusok Szakszervezete Gimnáziumi Tagozatának vezetője, **Ókrós János**, a szakszervezet megyei titkára és **Diós József** gimnáziumi igazgató, a szakszervezet megyei Gimnáziumi Tagozatának vezetője.

A délelőtti tanácskozás előadója **Diós József** volt, aki „Hogyan felelnek meg a bevezetésre kerülő új tanterv célkitűzéseinek a jelenlegi gimnáziumi tantervek és szemléltető eszközök” címmel tartott vitaindító referátumot.

Az előadás után élénk vita folyt a csütörtöki elhangzott előadásokhoz és a pénteki előadáshoz kapcsolódóan.

Diós József gimnáziumi igazgató az új tanterv és a jelenlegi szemléltető eszközök, tantervek viszonyát, problémáit illetően a többi között ezeket mondta a lapunk munkatársának.

A szemléltetőeszközök — színvonalemelkedés

— Az új tantervi meghatározás szerint a gimnázium célja, hogy munkaszerető, sokoldalúan fejlett, általánosan művelt közösségi embereket neveljen, akik képesek felsőfokú tanulmányokat folytatására, a szakmai képzés rövidített idejű megszerzésére, önművelésre, valamint általános irányú középiskolai végzettséghez kötött munkakörök betöltésére, igénylik a művelti, az egészséges, tevékeny életmódot, megtartják a szocialista együttélés szabályait. Ennek megfelelően az oktató-nevelő munkában minőségi változásnak, az oktatás-nevelés tartalmában és módszereiben egyaránt színvonalemelkedésnek kell elkövetkeznie. Ezt a színvonalemelkedést kell szolgálnia az egész oktató-nevelő tevékenységnek — s benne a szemléltető eszközök alkalmazásának is.

Ami például az idegen nyelvek oktatását illeti, az

Újabb egészségügyi csomagok a VDK-nak

Hírt adtunk róla, hogy a szegedi iskolák úttörői egészségügyi csomagot készítettek a VDK részére. Most a szolidaritás szép példáját nyújtva a szegedi szörmeárgyár József Attila szocialista brigádja juttatott el a Vöröskereszthez több száz forint értékű egészségügyi csomagot. Az iskolákból továbbra is érkeznek a csomagok. Legutóbb a Gutenberg utcai leányiskola és a rókusai általános iskola tanulói adtak egészségügyi csomagokat.

új tantervi utasítás határozottan leszögezi, hogy a nyelvtanításnak gyakorlati, művelődési és nevelési feladatai vannak, s ezek közül a gyakorlati az elsődleges, tehát az idegen nyelvet elsősorban mint a társadalmi érintkezés eszközt kell tanítani. Ennek megfelelően első helyen van szó az egyes tankönyvek anyagához kapcsolódó magnetofon-szalagok felhasználásáról. Az utasítás — helyesen — azt ajánlja, hogy már az auditív előkészítést is a magnetofon segítségével végezzük el.

— Mi a helyzet az Önök iskolájában a korszerű szemléltető eszközök felhasználása tekintetében?

— Iskolánk egészen a múlt esztendőig, meglehetősen gyengén volt ellátva korszerű szemléltető eszközökkel. „Fegyvertárunkat” mindössze egy lemezjátszó, egy magnó és két kezdetleges típusú diavetítő alkotta. Ezeket az eszközöket a kezdeti idegenkedés és bizonytalankodás után nyelvtanáraink — miután meggyőződtek alkalmasuk előnyéről — egyre nagyobb mértékben használták fel óráikon. Különösen — az orosz nyelv oktatásában — egy 10 képből álló képsorozattal lett igen népszerű, nem csupán a tanárok, hanem a tanulók körében is, mely a nyelvi beszédkészség fejlesztését hivatott előmozdítani.

Diavetítő, filmlabor

Az idei tanévtől kezdődően a modern audio-vizuális szemléltető eszközök száma ugrásszerűen megnövekedett iskoláinkban. Jelenleg 6 magnetofon, 4 lemezjátszó, 3 diavetítő, 1 epidiaszkóp, 1 mikrovetítő, 2 hangosvetítő és 12 mikroszkóp áll rendelkezésünkre. Ami a nyelvi laboratóriumot illeti, erre vonatkozó munkánk még a kísérletezés stádiumában van; de biztató távlatot ad ebben a vonatkozásban a városi művelődésügyi osztály kezdeményezése, amely — a többi tantárggyal együtt — diáképek készítését irányozza elő, az élő idegen nyelvek anyagához. Legutóbb — dr. Kunfalvi András segítségével — egy filmlabor is megkezdte működését iskolánkban. Persze, az iskolák rendelkezésére álló diavetítők számát is növelni kellene egyúttal, hogy minden osztálytermet el lehessen látni nappal is használható, modern diavetítővel.

Szemléltető táblák

Feltétlenül szükséges lenne országos viszonylatban is foglalkozni a nyelvoctatáshoz szükséges szemléltető táblák dolgával is, sőt, országosan a képek, diáképek előállításával, hogy az iskolákat központilag láthassák el ezekkel a nélkülözhetetlen segédeszközökkel.

Javasolom, hogy minden tanítandó idegen nyelv tekintetében az olvasmányok anyanyelvű tanszalagon legyenek rögzítve, valamint hogy anyanyelvű tanszalagon készítsék a diafilmekhez készült szövegmagyarázatokat is.

D. E.

György Ferenc

Interjú Párizsban

— Vigyél el délután a Billard Kávéházba. Valami lesz ott ma délután...

— Mit keresek én abban a füstös lokálban? — vetem ellen a feleségemnek, aki francia és itt, Párizsban éppúgy nem állhatja a kávéházi életet, mint ahogyan Nizzában sem szeretne. Vajon mi lehet a Billardban az a „valami”?

— Látod ott a sarokban azt a férfit? — suttogja az asszonyka, miután a „café crème”-t megittuk. Megnézem alaposan ezt a „színes” férfit. Azt, hogy színes, nem úgy kell érteni, hogy néger vagy mulatt. Fehér bőrű ember ő, csak a ruházata színes. Betyárosan a bal szemére vágott kis „béret”-je barna, zakója méregzöld, mellénye galambszürke, nadrágja az a lilás angol szövet, amelyet „homespun”-nek, vagyis háziszőttnek neveznek az angolok, s amelynek szövése olyan rugalmas, hogy akár egy ceruzát is baj nélkül keresztül lehet szúrni rajta. S mindezek te — akarom mondani alján — sárga félcipő egészíti ki a különös úriember öltözkéjét. Am mind-ezen senki sem csodálkozik a kis boulevard-kávéházban, sőt azt veszem észre, hogy innen-onnan — különösen a nők — tiszteletteljesen pislognak feléje.

— Na gyere — fog kézen a feleség és máris odavezet hozzá.

— Mutatkozz be — súgja és csupa respektus.

A nevemet motyogom, mire a meleg-kisfiús pillantású idegen hirtelen feláll, rámkíált, hogy „salut!”, aztán az asszonykához fordul.

— Alors, madame! C'est le journaliste en question? — S hozzám: — Picasso.

— Igenis, én vagyok az a szóban levő újságíró, Mester — hebegem, mert váratlanul ért a kitüntetés. Hát ez volt az a „valami”. De hiszen ez nem is valami, de valami, egy igen nagy Valaki, a hátam

mögött csinálta vele ezt a randevút a nejl. Am szinte pillanatok alatt tértem magamhoz, mint ahogyan az úszómester se fullad a vízbe, ha hátúlról hirtelen belelökik a medencébe. Egy perc múlva már teljesen józan és interjúéhes újságíró voltam.

Mintha csak a gondolatomat találta volna ki, gúnyosan, valami szertelenül gyerekes-kedves vidámsággal mélyedt szemembe az a leg-híresebb, e világban legkülönösebbben látó szempár; kicsit sóhajtott hozzá:

— Gyerünk azokkal a kérdésekkel, merde alors!

(Azt, hogy „merde alors”, nem illik magyarra fordítani, szeliden hát úgy fordítom, hogy „na, mifene!”)

— Be kell vallanom, hogy nem értem minden képét a Maestrónak.

— Emiatt ne nyugtalankodjék. Én magam sem értem mindet. Még szép szerencse, hogy a kritikusok mindet megmagyarázzák nekem, haha! Mert a zsurnaliszták mindent meg tudnak magyarázni. A világ abból szerez tudomást a világról, amit neki a zsurnaliszták elmagyaráznak. Mais, sans blague (félre a tréfával, ezt többször is mondja, de sosem teszi félre a tréfát egészen), amikor fiatal voltam és úgynevezett „érthető” remekműveket mázoltam, csaknem éhen döglöttem úgynevezett zsenialitással együtt. De mikor én is azt kiáltottam, hogy „épater le bourgeois!” (hökkentsd meg a nyárspolgárt) és ilyen „érthetetlen” képeket kezdtem festeni, mint ezek itt, ebben a most megjelent albumomban, akkor már többször is jóllaktam naponta. (Mikor ifjúságáról beszél, szeme megnő, s felszikkrik, mint a messi csillag.) Most aztán már nem a Montparnasse Kávéház falához támasztott utcai „lárlatmon” állítottam ki a képeimet, mint

ezt a „Bikaviadal”-t. (Amit azért mégis az albumba raktam, hogy lássák, mivé fejlődtem.) A bourgeois egyébként kitűnő üzletelő csinál azzal, hogy megvásárolja egy képet, mert azért a vacak százezer frankjáért nem egy, hanem négy képe van.

— Nem értem. Hogyan gondolja ezt a Mester?

— Úgy, hogy a képkeret minden oldalába beleszóról egy-egy akasztót és ha a vendégei jönnek, minden alkalommal más és más Picassót mutat nekik a falon! De ha némelyik vendég olvasta egyik képről a kritikát, akkor sincs semmi baj, mert arról az egy képről négy kritikus négyféle kritikát írt.

Boldogan száguld kezembem a ceruza. Sikerült az emlékeim felbolygatnom, azért beszél ilyen hosszán, lelkesen; az ifjúság lelkes és terjedős. Így hát egészen elszentelenedem:

— Például... például abban a Couleurs des Maitres című albumban, amely nemrég jelent meg...

— Azon ülök — vág közbe, s nevetve mutatja, mennyire megbecsüli az albumot.

— ... olyan... hm... olyan primitív rajzocskák is vannak, olyan színes, vastag vonalak, mintha csak egy gyermek színes festékekbe mártotta volna az újját, s végighúzogatta volna a papíron...

A világhíres szempár megvillan. Picasso haragos. Mondhatnám: a színébe hívtak. De „veszi a lapot”!

— Igenis! — kiáltja szikrázó szemmel. — Igenis, gyerek vagyok, amikor játszom az én szép színéimmel. De miért ne? Hát éppen csak a piktornak ne lenne szabad játszania a színékekkel? Azt pingálok, olyan színékekkel, amit s ahogyan nekem tetszik.

(Most színes tintákkal álmodom... — suttogom, szívemet megérinti az a búbajos Kosztolányi-verssor, mert a párhuzam kísérteties.)

— Quoi? Mit mondtott? Nem értettem — kérdezi, s nyilván azt hiszi, hogy nejemnek szóltam valamit. Ám a lángolása még most sem hűlt le.

— A művész szuverén úr az élő és élettelen világ fölött! — kiáltja és ég a szeme, mint a karbunkulus. — S az egész világot újrateremtli, ha éppen úgy tetszik neki. És sokkal szebbre, színesebb, és sokkal tisztábbra, mint az Atyaisten.

— Gyönyörű! — kiáltok fel, de máris lehiggaszt ez a rendkívül érdekes újságírómunkám. — Azt mondják — puhatólom alattomosan —, hogy a Mester azért öltözködik ilyen színesen, hogy észrevegyék... Hogy a jó nép azonnal észrevegye és mutogasson rá: „Nini, itt egy piktor!”

— Erre csak az ismeretlen piktoroknak volt szüksége. Ma már annak sincs, ha művész. Ha a képet tudja pompásan felöltöztetni, ő maga járhat akár rongyokban is vagy akár frakkban. Jömagam azért járok ilyen színesen, mert imádom a színeket, parbleu! (Ez itt egy lefordíthatatlan szójáték.) Igenis, mikor ifjú voltam és künn volt a fenekem a nadrágomból, akkor is színes felöltőt varrattam arra a nadrágra a mindenkor leányzómmal. Ám a polgár is színesen öltözködik már mostanában. És izléssesen! Például ez a maga nyak-kendője...

Némi büszkeséggel nyúlok ékes kravátlímhoz.

— ... pocsek! — fejezi be a mondatot és diadalmasan kacint, mert imádja a tréfát, a sikerült beugratást, s most is gyerekesen örül neki.

— Alors, ce suffit pour aujourd'hui — üt hátba gyöngéden. Hogy ennyi elég is mára. Nem áll fel, de kihúzza maga alól a pompás albumot, amely a minap jelent meg.

— Voilà, journaliste! — mondja, s ezt is írja be, dedikációként. És nőmhöz fordulva:

— Je vous en remercie, chère madame! Hát ez az az igazi „politesse française”: úgy tesz, mintha még é lenne lekötelve, hogy ezt a zsurnalisztát beműtatta neki.

Ettől kissé meghatódva rázok kezét a jelenkori festészet fejedelmével.